

Filip Jurjević

k u č a

“What kind of house is this”, he said

“Where I have come to roam?”

POPIS LIKOVA

muškarac, neandertalac

profesor, sapiens

žena, dragovoljac

kći, neshvaćena

pukovnik, stariji tinejdžer

pokojnik, mlađi tinejdžer

hipi, ljubavnik

gospodin u rozom odijelu, upravitelj

pustinja.

okvir vrata s vratima.

hipi, *prljav i uplakan, s gitarom preko leđa. pokušava doći do daha. teško guta.*

podigne s poda skalp nečije duge kose. čvrsto ga stisne.

hipi: hodam kroz pustinju s papagajem na ramenu. noge mi tonu u pijesak koji je vruć.
hodam prema oazi, ali kada dođem do nje ona nestane.

gospodin u rozom odijelu prođe preko scene.

hipi: hodam tako do puno oaza, ali niti jedna nije prava. žedan sam. (*guta*) vode.

gospodin u rozom odijelu uđe opet. nosi podložak s papirom. gleda **hipiju** i scenu pa nešto označi na papiru. izade.

hipi: sanjam kokos sa stabla. sanjam topli otok. sanjam kolonijalizam za siromašne.
nemam vode. rame me boli i propada. pogledam papagaja. pogledam ga, ali u njegovim očima ne vidim ništa. ugrizem ga. osjetim meso i krv.
metal. grizem kroz njega, sišem ga, a onda mi se povraća. (*trudi se ne povratiti*) horizont je isti sa svih strana. pijesak u ustima je suha krvava gvalja. (*guši se*) lijepi se za mene. prekriva me.

gospodin u rozom odijelu prođe, namiješta reflektor. osvijetli **hipiju** bolje.

hipi: borim se i opet hvatam papagaja, ali on više nema očiju! sve truli i raspada se.
komadi mi prolaze kroz prste. ne znam kako sam došao ovdje. žedan sam i nemam vode. ne znam što radim. žedan sam. samo želim vode. želim ispočetka.
ne mogu misliti. ne znam kako sam završio tu. ne mogu se sjetiti. ne razumijem!

gospodin u rozom odijelu promotri **hipiju**. zapise još nešto pa ode na stranu i pritisne prekidač. mrak.

profesor i toljaga

zeleni linoleum, smeđa prostorija. u produžetku prostorije, kuhinja.

muškarac, neobrijan, sjedi u fotelji. oko njegovih nogu, iza njegove kičme i pod njegovim rebrima, boce popijenog alkohola, pretežito piva.

profesor, uredan i svježe izbrijan, hoda po prostoriji.

profesor: jesи ли znao da su na ovom prostoru živjeli samo neandertalci?

muškarac ne odgovori.

profesor: samo oni. i nisu bili glupi. imali su velike mozgove. brinuli su za obitelj, za starije i nemoćne... lovili su u grupama, koristili oružja i oruđa, živjeli u zajednicama. sa prvom zacijeljenom započela sa neandertalcima. civilizacija, rekla je jedna antropologinja, civilizacija počinje kosti koja je pronađena. što znači da je ova naša

muškarac pije.

profesor: a znaš li što znači homo sapiens?

muškarac: ne.

profesor: mudar čovjek. tako smo nazvali sebe. a neandertalci su bili izdržljiviji i jači.

muškarac: kako ih onda više nema?

profesor: istrijebili smo ih.

muškarac: ti si nekoga istrijebio?

profesor: da. ali smo se i pomiješali s njima.

muškarac: ako mi imaš nešto za reći, reci.

profesor: govorim cijelo vrijeme.

muškarac: što govorиш? o čemu ti pričaš?

profesor: razmisli. svi mi imamo malo neandertalskog gena. ne puno, ali ipak. svi. ja. ti, na primjer... iako smo sapiensi puno nam je ostalo od njih. briga za djecu, briga za starije, nemoćne... samo, možda nam to nije ostalo, nego zaostalo? možda je to naš zaostatak.

muškarac: ostavi se mene. ja škropim svoj red.

profesor: pokušavam ti pomoći.

muškarac: izadi iz moje kuće.

profesor: zašto imamo zajednice? kako smo pokorili svijet? neandertalce?

muškarac: što nije bilo da ih je ostalo?

profesor: zaostalo. i to slučajno. moraš se zapitati, što bi bilo da smo ostali skupa na planeti? skupa, zajedno, svi. i proračunati i iskreni, i prostodušni i mudri. tjera na razmišljanje, što ne?

muškarac: ne.

profesor: upropastit ćeš se.

muškarac: da.

profesor: nestat ćeš.

muškarac: ima ta knjiga. nije knjiga, roman, western. kada kauboja pitaju zašto je postupio tako kako je, on kaže što je život nego nestajanje. spuštaš se stepenicama do najniže točke i onda nestaneš. ništa ne ostane. nema te. (*dovrši bocu, stavi je na pod i ne gledajući rukom traži drugu*) što hoćeš?

profesor: da pristaneš.

muškarac: da pristanem?

muškarac *dohvati drugu bocu pa Zubima odvrne čep i ispljune ga.*

muškarac: ne može.

muškarac *pije.* **profesor** *ga gleda.*

profesor: ne možeš samo nastaviti piti.

muškarac: ti ćeš mi reći.

muškarac *poteže iz boce.* **profesor** *pilji u njega.*

neizgovoreno

plavo svjetlo. spavaća soba. stolić za šminkanje s ogledalom u sredini prostorije.

dvije metalne kuke vise sa stropa. pred ogledalom sjedi žena. odjevena je u spavaćicu. četka kosu.

uđe kći. žena se ne osvrne. kći pride, ali ne preblizu. promatra ženu.

kći: ideš vani?

žena *ne odgovori.*

kći: rekla si da ti treba pomoći srediti ormare.

žena ne odgovara.

kći: zašto imаш toliko robe? kao da nikada ništa nisi bacila, a cijelo vrijeme bacaš.

žena ničim ne pokazuje da je svjesna **kćerine** prisutnosti. **kći** se nećka pa skupi hrabrosti.

kći: zašto si išla u rat? ti si dragovoljac, što ne? ili dragovoljka.

zbog čega?

je li ti toliko loše bilo s babom ili si u nešto vjerovala?

jesi li išla zbog idealja?

ili radi bijega?

zašto se nakon toga nisi vratila na faks?

je li bilo toliko grozno da se više ničim nisi htjela baviti?

ili si tada shvatila što je zapravo bitno?

žena završi sa četkanjem. počne se šminkati.

kći: koliko dugo si služila?

sjećam se novinskog članka u kojem kažu jedina žena u prvoj četi na fronti. ne da da ju tretiraju drugačije.

ali malo si i dala, što ne?

sigurno malo jesi, jelda?

ja bi tako, a na tebe sam.

ali i ti si na mene u zadnje vrijeme.

donosiš glupe odluke. samo da je po tvome.

to je sada bitno.

je li to zato što si previše oprštala?

iako se meni čini da nikada nisi oprostila ništa. možda si ispočetka i probala, ali kasnije si samo gutala, trpila i čekala... ne kažem da si planirala, ali kao da si znala da ćeš naplatiti sve. sva poniženja. sve uvrede.

žena je letimično pogleda pa nastavi sa šminkanjem.

kći: zašto sa mnom ne pričaš? zašto mi ne odgovaraš?

bratu si uvijek pričala.
i više nego što je htio znati.
jesi li mu rekla previše pa je zato tako autističan?
ili si mu baš zato što je takav sve to i mogla reći?
mama?
zašto mi ne odgovaraš?
jesi li ovog drugog izabrala zato što je slab? teorijski potkovan, ali u teoriji je i tata
trebao biti dobar. u teoriji ste vas dvoje trebali uspjjeti. u teoriji te nije trebao
varati.

u teoriji te nije trebao ostavljati. u teoriji je sve trebalo biti -

žena: prestani.

kći: kad tad ćeš mi morati reći.

žena: trebala sam pustiti da odeš s onim svojim.

kći: ja bi imala dovoljno pristojnosti da odem, a ne da ga tu dovodim.

žena: ne znaš što je on sve radio.

kći: ne kada mi ne govorиш.

žena: ne znaš kroz što sam prošla.

kći: ne kada mi ne govorиш.

žena: ostali smo skupa radi tvog brata, ali to nije promijenilo ništa.

kći: ostala si jer te bilo strah.

žena: trebala sam ga utopiti.

kći: ja sam ostala jer sam te htjela razumijeti.

žena: slaba si i to će te koštati.

kći: kako ne vidiš da neće biti bolje!

žena: hoće.

kći: neće, samo je gore.

žena: taj čovjek se ostavio cigareta radi mene. ovo će biti bolje.

žena nastavi sa šminkanjem. **kći** je gleda.

kći: hoćeš da ti pomognem srediti ormare ili ne?

žena: nisam sigurna koje naušnice. (*okrene se prema kćerij*) ove. ili ove?

kći se nećka. gleda je.

kći: pokaži opet prve.

žena pokaže. **kći** gleda, prosuđuje. **žena** opet pokaže druge. biraju naušnice.

pukovnik i pokojnik

kričavo žuta soba.

pukovnik i pokojnik odjeveni kao reperi devedesetih u prevelike traperice, **pokojnik** u još veću majicu. **pukovnik** je u potkošulji. **pokojnik** sjedi. **pukovnik** stoji, rasteže se.

pokojnik: teško je pokopati stvari čak i kada su mrtve.

pukovnik: razmišljaš previše. razmišljanje vodi u sjećanje. sjećanja su emocije. analiza emocija ne pomaže.

pokojnik: moram shvatit da bi mogao pustiti.

pukovnik: nemaš što! život će ti proći, a ti ćešdrviti po istom.

pokojnik: ja nisam ti.

pukovnik: pa si odlučio biti kao ostali?

pokojnik: ne.

pukovnik: tako nećeš postići ništa.

pokojnik: znam.

- pukovnik:** moraš se promijeniti.
- pokojnik:** jasno mi je.
- pukovnik:** moraš očvrsnuti. tvoja trauma te ne određuje. akcija nas definira. djelovanje.
- pokojnik:** ne znam kako.
- pukovnik:** ja sam se probao uklopiti.
- pokojnik:** stvarno?
- pukovnik:** da.
- pokojnik:** kako je to prošlo?
- pukovnik:** nikako. rekli su mi da sam zalepačen.
- pokojnik:** pa i jesi malo.
- pukovnik:** nisam zalepačen!
- tražio sam sistem koji je čvrst i pošten, a ne da su dupla pravila. ne možeš studirati i snimati seriju? dobro. zamrznuo sam godinu.
- i što je ispalo? drugi su mogli oboje. i onda će ti isti koji su me doveli u tu situaciju, koji su lagali, meni pomoći da ne kaskam za kolegama? ponavljati ču godinu, ali po posebnim uvjetima? nisam zalepačen. otišao sam u referadu i ispisao se.
- pokojnik:** stvarno si odustao?
- pukovnik:** da.
- pokojnik:** što ćeš sad?
- pukovnik:** biti na miru sa sobom i sa svojim ja. bi li ti izašao na ispit za koji imaš riješenja?
- pokojnik:** možda.
- pukovnik:** mekan si. tako nikad nećeš uspjeti.
- pokojnik:** nećeš ni ti.
- pukovnik:** zašto još uvijek slušaš to što slušaš?
- pokojnik:** rap?
- pukovnik:** da, rap. rap je glup. muzika je glupa.
- pokojnik:** to je glazba.
- pukovnik:** to nije tvoj svijet. zašto se tako oblačiš?
- pokojnik:** što fali?
- pukovnik:** jesи ti zalepačen?
- pokojnik:** ne.
- pukovnik:** jesи siguran?
- pokojnik:** da.
- pukovnik:** misliš da si opasan? misliš da imaš dovoljno vremena za slušanje socijalnih izvještaja iz tamo nekog geta?

- pokojnik:** oni govore bitne stvari.
- pukovnik:** to je poza. riječi su potrošene. beat se sluša. što misliš zašto postoji to sve?
- pokojnik:** koje?
- pukovnik:** muzika. od pećinskog bubnjanja do stravinskog i tog tvog dvopeka.

pokojnik ne odgovara.

- pukovnik:** probaj, jednostavno je.
- pokojnik:** radi potražnje?
- pukovnik:** radi pičke. pičke i zabava. moda van vremena samo što je svako vrijeme drugačije odijeva. što si radio danas?
- pokojnik:** kada?
- pukovnik:** jesi jebao?
- pokojnik:** što?
- pukovnik:** jesi li jebao?
- pokojnik:** nisam.
- pukovnik:** ali si molio za to. jesi drkao?
- pokojnik:** što je tebi?
- pukovnik:** jesi li drkao?! što je? sram te? ovo su formativne godine, opusti se.. slušaj, što kažeš da odemo negdje... (*približi mu se*) i da ulovimo neke pičke?
- pokojnik:** pičke?
- pukovnik:** pičke. žene u izlasku. cure koje će pred tobom raširiti noge, a ti ćeš reći – (*lupa dlanom po ustima*) la, la, la, la! – kao indijanac i onda ćeš kao pravi crvenokožac nasrnuti na njih uz poklič!
- pokojnik:** ali ja sam bijel.
- pukovnik:** pa? bijel si, a furaš se na rap.
- pokojnik:** sad si rekao da je rap poza.
- pukovnik:** i ovo je, ali korisna. jesi li upućen u načine starih indijanaca?
- pokojnik:** ne.
- pukovnik:** bijelci su pokvarili sve. indijanci su živjeli u skladu sa prirodnom. zato su ih i pobili.
- pokojnik:** radi zemlje?
- pukovnik:** radi toga da ne raskrinkaju laži bijelog čovjeka.
- pokojnik:** ali mi smo ti. mi smo bijeli.
- pukovnik:** koje ti je boje koža iznutra?
- pokojnik:** crvena.

pukovnik: indijanci su bili čisti. oni su znali kakav treba biti.

pokojnik: kakav?

pukovnik: muževan i jak. ratnik. lovac. onaj koji ima svoje ja. znaš li kakvu sam imao sinoć?

pokojnik: kakvu?

pukovnik: najbolju. radila je sve što treba. a znaš li zašto?

pokojnik: zašto?

pukovnik: zato što ja za razliku od njezinog dečka smrđljivog hipija, znam što hoću. zato što
ja nisam pička, razumiješ? zato što nisam zalepačen. ali moraš raditi na sebi.
moraš upoznati sebe. trebaš pumpati sklekove, tjelesne i mentalne. moraš pumpati
sklekove da bi mogao bariti pičke!

pukovnik padne u pozu za sklek.

pukovnik: (*napravi sklek*) jedan! (*napravi sklek*) dva! (*napravi sklek*) tri! (*napravi sklek*) četiri!
(*napravi sklek*) pet! možeš li napraviti sklek?! (*napravi sklek, čeka odgovor*)

pokojnik: možda.

pukovnik: probaj! (*napravi sklek*) ako ne možeš, (*napravi sklek*) napravi ženski! (*napravi sklek*)
i to je nešto! (*napravi sklek*) i to je početak! (*napravi sklek*)

pokojnik gleda **pukovnika** pa stane u pozu za sklek. namješta se pa kad se namjesti pokušava
napraviti sklek. trese se. **pukovnik** prestane raditi. gleda **pokojnika**.

pukovnik: napravi sklek! ajde! radi! idemo! radi da se zacrveniš! napravi sklek! muči se dok od
muke se ne pocrveniš! radi da ljudi ne vide kakav si! radi da ne budeš
zalepačen! radi! radi! radi!

pokojnik napravi sklek.

pukovnik: to! tako je! idemo!

pukovnik počne raditi opet. odbija se od tla kao da mu život ovisi o tome.

pokojnik se muči sa drugim sklekom.

--
pustinja i okvir vrata s vratima.

hipi izgleda bolje nego prije.

hipi: osjećaj kad sam s tobom je nepodnošljiv. svrbi me glava. tu iza me svrbi. i gore mi uši. osjećam se kao da će prsnuti. osjećam se kao da sam sretan. volim te. volim te više od sebe. od previše sreće čovjek može poluditi. nemoj se bojati.

gospodin u rozom odijelu uđe. *ode do vrata i provjerava da li je okvir dobro uglavljen u pijesak. utiskuje ga pa ustvrdi da je cijela konstrukcija postojana i čvrsta. ode do reflektora kojeg namjesti tako da svjetlo puca u okvir vrata s vratima. po potrebi mijenja svjetla sve dok ne bude zadovoljan. kada završi s tim, izade.*

hipi: ja se ne bojim. video sam ogromne police pretrpane knjigama koje su sve sjale živim svjetлом. cijela prostorija je bila napravljena tako da taj sjaj može doći do izražaja kao kuća u kojoj je sve podređeno sjaju istine. srž stvari je dopirala do svijesti kroz svjetlosne podražaje preko očne rožnice i neporeciva istina je da je taj sjaj u nekim knjigama bio izraženiji nego u drugima. jedna me privukla. morao sam pogledati. svjetlost je bila nepodnošljiva. mislio sam da će mi rastopiti rožnice, ali oči su se navikle i video sam, prvo škiljeći, a onda pogledom koji nije zamućen, video sam prazne listove. volim te, ali mi sada ne možemo biti skupa. treba mi ovo vrijeme i ja moram ići.

moram ići. i znam da ti misliš da sam slobodan izabrati. znam da je to sloboda kojoj
drugi zavide, ali to je privid. svijet me čeka. ja nisam ništa slobodniji na ovoj
zemlji nego što je ptica od lanaca neba. čujem zvona. zovu me. moram ići dalje.
idem.

ti ostani. čekaj me. vratit će se po tebe. vratit će se, obećajem.

hipi izade.

zaoštrevanje

muškarac i profesor kao prije.

profesor: moraš prihvati stvari. države se raspadaju, ljudi umiru, djeca se rađaju, bune i ne
slušaju, prijatelji izdaju, a žene ostavljaju. pomiri se s tim.
dobro je dok plaća ne kasni.

muškarac: ja sam radio za njih.

profesor: radio si kao i svi.

muškarac: hranio sam ih.

profesor: bili su tvoji.

muškarac: uzdržavao sam je.

profesor: novcu se uvijek robuje. to je bio tvoj način održivanja robije.

muškarac: ne bi morao toliko raditi da nisam bio s njom.

profesor: bi i znaš to.

muškarac: ne bi! za koga bi radio?

profesor: za sebe kao i svi. sada napravi nešto za druge i potpiši papire.

muškarac: ne.

profesor: želim ti pomoći.

muškarac: ja sam ovo gradio za nas! ne za tebe.

profesor: mučenici ulaze u arenu držeći se za ruke, ali svatko se razapinje sam.

muškarac: što to uopće znači?!

profesor: svatko razapinje samoga sebe.

muškarac: ne.

profesor: potpiši papire. tako je najbolje.

muškarac: najbolje za koga?

profesor: molim te. kao prijatelja.

muškarac: od kad smo ti i ja prijatelji?

profesor: veže nas situacija.

muškarac: ja nemam prijatelja. jedan dan sam se probudio i nije ih više bilo. bila je ona, a onda
si bio i ti, sa svim sranjima koje normalan čovjek ne može slušati!

gdje su moji prijatelji?!

profesor: vjerojatno u istom sranju kao ti.

muškarac: kako to da ti nisi?

profesor: ja sam drugačiji.

muškarac: sve što ti govoriš ne vrijedi ništa. to je literatura, teorija...

profesor: fuj to, a majmune?

muškarac: život se ne može naučiti...

profesor: pijan si.

muškarac: nisam.

profesor: ne možeš ustati.

muškarac: mogu.

profesor: ajde ako možeš.

muškarac: ne mogu sad, ali moći će kasnije... kasnije ćemo biti onakvi kakvi trebamo biti...
ionako meni nije do nje. to je gotovo. ni do onoga što mi se zove sinom. isto
gotovo. gotovo prije nego što je počelo.

profesor: a do čega ti je?

muškarac: kćer.

profesor: kćer?

muškarac: da... ona me nikad ne bi izdala. nikad.

profesor: možeš imati vikend posjete.

muškarac: moram je spasiti. moram doći do nje.

muškarac pokuša ustati, ali ne uspije. prevali se na pod. **profesor** ga gleda.

profesor: čimpanza.

muškarac: što?

profesor: orangutan.

muškarac: ne razumijem.

profesor: jesu li te kao dijete vodili u zoološki?
muškarac: išlo se sa školom, ali ja nisam mogao.
profesor: šteta. video bi rodbinu.
muškarac: nisam smio ići. morao sam raditi.
profesor: hoćeš jesti?
muškarac: ne.

profesor izvadi bananu.

profesor: hoćeš bananu? podiže energiju i olakšava probavu. pune su kalija.
muškarac: neću bananu, hoću svoju kćer.
profesor: (*gura mu bananu, muškarac odbija*) prvo pojedi nešto. otrijezni se.
muškarac: moram doći do nje.
profesor: pojedi bananu.
muškarac: uzmi ti njih dvoje, ja ču nju. jel može?
profesor: može. znači da ćeš potpisati papire?
muškarac: hoću da se ta stavka doda u ugovor... onda ču potpisati.

muškarac uzme bananu, nekako je otvorи pa počne jesti. žvače bananu kao da je biftek.

profesor: jesam li ti pričao kako sam se ostavio cigareta?
muškarac: ne.
profesor: bio je rat.
                  ustvari nije.
                  bilo je ljeto.
                  ili jesen.
                  taman mi je umrla mama.
                  ne, nju nisam imao.
                  tata?
                  njega nisam ni upoznao.
                  bila je jesen.
                  čekaj, nije to.
                  bilo je nešto posebno.
                  ne. izgubio sam sve.
                  ali to je nemoguće kada ništa ne posjeduješ.

bio je dan.
bilo je vruće.
ili je bila noć.
mećava.
toplo.
jednog dana sam se probudio i bilo je jutro.
vidio sam je i pomislio -
ovo je žena koja ima ukusa. sigurno joj je i njuh istančan.
onda sam video tebe pored nje i shvatio -
ona ne podnosi smrad.
i zgužvao sam i bacio kutiju svojih malih prijatelja.
jedino me muči što bi cigareta tako lijepo stajala među tim dugim, njegovanim
prstima. (*unese se muškarcu u lice, iz džepa sakoa izvuče papire*)
potpiši pa se napij do smrti ako trebaš.

muškarcu u krilo ispadne banana. gleda **profesora**. počne se smijati. **profesor** se odmakne.
muškarac se smije.

propitkivanje

svjetlost svijeća. mirisni štapići. polumrak.

pukovnik, *gol do pasa, veže traku oko glave. stavlja pero u traku. diše. grijе nož na plamenu svijeće, a onda se istim dodirne po koži.*

pukovnik: dok sam još išao u školu ležao bi u krevetu, gledao u strop i mislio, je li ovo život koji čekam? danima. nepomičan. inertan.
ali jednoga jutra, kao zvjezda koja pada, kao komet, kao živa vatra, došao mi je osjećaj. osjećam ga i sada. pulsira u meni. kuca. spavam s njim. budim se s njim.

idem s njim kroz dan i kroz noć. i znam da život ne može biti više od ovoga što osjećam.

osjećam ritam. osjećam beat. osjećam bilo svijeta. osjećam beat svijeta u sebi. kuca. srž stvari. esencija. ritam. ja u svom tijelu osjećam energiju svijeta. puni me.

pokojnik: stvarno misliš da ćemo uspjeti?

pukovnik *ga pogleda.*

pokojnik: mislim vjerujem ti, ali... htio bi da mi kažeš. znam da si već rekao, da govorиш ali...
bilo bi mi lakše da opet kažeš... da ponoviš jer... nećeš mi reći?

pukovnik: kada su me izbacili pogledao sam roditelje u oči. s jednim okom njega, s drugim nju. oči kao da su mi dobine posebne moći. pogledao sam ih i zakleo se. nikad više. nikad više neću pratiti uvriježene norme. ja sam nešto drugo. za mene ne vrijedi što vrijedi za običnog čovjeka. ja igram po drugim pravilima.

pokojnik: što nije da si sam otisao?

pukovnik: što?

pokojnik: prije si rekao da si se ispisaо, a sad da su te izbacili.

pukovnik *ustane, priđe pokojniku koji ustukne.*

pukovnik: jel tebi ovo zajebancija?

pokojnik: zbumilo me.

pukovnik ošamari **pokojnika.**

pukovnik: crvenii! još ti meni imaš pocrveniti! idemo! na pod! radi, radi, radi!

pokojnik padne na pod. **pukovnik** ga gura gura u pozu za sklek.

pukovnik: to je s vama debelima stvar! jednom mekani, zauvijek mekani! glibavi! radi, radi, radi! radi dok se više ne vidi! radi! radi dok se ta mekana sredina ne prestane vidjeti! radi dok ne budeš uspravan! radi dok ne budeš oštar! radi dok ne budeš jak! radi dok se ne prestaneš gaditi ljudima!

pokojnik: ne mogu!

pukovnik čućne, uhvati **pokojnika.**

pukovnik: svako jutro se budim s tim mrtvim ljudima. gledam ih dok piju kavu i čekaju da im prorade crijeva i pitam se jesu li svjesni da je to jedino što se u njima kreće?! je li moguće da im je glava toliko prazna da to ne znaju?! je li moguće da oni takvi mene preziru?! da sam ja u njihovim očima neuspjeh? i znaš što?

pokojnik: (jedva) što?

pukovnik: moguće je. prihvatiš paradoks i ideš dalje. (*pusti ga, pokojnik padne*) ustaj, ustaj, ustaj!

pokojnik nekako ustane.

pukovnik: skidaj!

pokojnik: što?

pukovnik: skidaj sve sa sebe! skidaj hlače, skidaj majicu! ajmo crveni, skidaj se!

pokojnik skida odjeću. **pukovnik** ga tuče. **pokojnik** pada. **pukovnik** nastavlja.

pukovnik: dok ne pocrveniš!

pokojnik se stvarno crveni. **pukovnik** ga pljeska otvorenim dlanom po tijelu. **pokojnik** plače pa naposljetku utihne. **pukovnik** stane. zadihan je. **pokojnik** cijukne. njegovi cijuci su nalik na štucanje, kratki i van kontrole.

pukovnik: sada si kao ja u seriji. ranjenik koji je prešao na drugu stranu. bolje je tu, vidjet ćeš.
osjećaš se prirodnije.

pokojnik: (jedva, kroz cijuke) zašto te nisu zadržali?

pukovnik: zato što je sada tvoj red. diži se. idemo, diži se.

pukovnik digne **pokojnika**. **pokojnik** cijuće, ali se trudi biti tih u tome.

pukovnik ga uhvati za nadlakticu pa ga povuče za sobom.

pukovnik: moramo odjebati odavde.

zaokret

muškarac *se smije. ustaje.*

muškarac: ja se tebe sjećam.

profesor *zastane.*

profesor: pa što onda?

muškarac *prilazi profesoru.*

muškarac: nisi se promijenio ništa.

profesor: i što bi ti sad?

muškarac: kako je bilo biti sam?

profesor: što?

muškarac: svaki veliki odmor. kut dvorišta. sam na torbi s knjigama.

profesor: makni se.

muškarac: očalinko.

profesor: pusti me.

muškarac: jesи puno čitao? je li pomoglo?

profesor: što te briga.

muškarac: nitko nije dobivao batine kao ti.

profesor: što hoćeš?!

muškarac: (*pokazuje papire*) ovo možeš zaboraviti.

profesor: ne možeš tako!

muškarac: gdje ih skrivaš?

profesor: ne skrivam nikoga.

muškarac: gdje su?

profesor: pomiješao si me s nekim.

muškarac: odgovori mi.

profesor: ovo je i tvoja kuća, ti bi trebao znati!

muškarac: ovo je i moja kuća? (*dohvati koru od banane, ide na profesora koji uzmiče*)

ovo je moja kuća. ti si gost. hoćeš bananu? hoćeš kalija? probaj - dobro je!

(*gura mu koru u lice*)

profesor: vjerujem ti!

muškarac: jedi!

- profesor:** ne mogu!
- muškarac:** onda me vodi.
- profesor:** gdje?
- muškarac:** vodi me do nje.
- profesor:** ne znam gdje je.
- muškarac:** moram doći do nje. vodi me. moramo otići odavde.
- profesor:** nema se gdje.
- muškarac:** ima. ima negdje gdje je zdravije.
- profesor:** to ne postoji.
- muškarac:** ja ču to napraviti.
- profesor:** ti?
- muškarac:** ja ču je tamo odvesti.
- profesor:** nemaš ti kapaciteta za to.
- muškarac:** a ti imaš?
- profesor:** ja sam realan.
- muškarac:** što ja nisam?!
- profesor:** ti si neandertalan.
- muškarac:** a ipak ostajem. vodi me do nje!
- profesor:** tako nećeš riješiti ništa!

profesor među bocama pronađe jednu koja je puna. ne uspijeva je otvoriti. **muškarac** uzme bocu, odvrne čep Zubima, ispljune ga pa pruži bocu **profesoru**. **profesor** pije.

muškarac: idemo kad popiješ.

profesor kima, pije. **muškarac** ga gleda.

- muškarac:** moram doći do nje.
- profesor:** doći ćeš.
- muškarac:** idemo.
- profesor:** samo da popijem.
- muškarac:** sad.
- profesor:** u redu. kako hoćeš.
- muškarac:** vodi me do nje.
- profesor:** kako hoćeš. kako hoćeš... (dovrši pivo) ovuda.

profesor pokaže muškarcu put. **muškarac** ga pogleda pa prođe ispred njega. **profesor** dohvati drugu bocu, ne zna kako je otvoriti pa rub čepa postavi uz rub kuhinjskog elementa, udari i pivo se zapjeni. **profesor** otpije koliko može, a onda ostavi bocu i požuri za **muškarcem**.

---

jarko svjetlo na okvir vrata s vratima.

gospodin u rozom odijelu mete pijesak. radi to sve dok pijesak pustinje ne postane nalik na uredan pravokutan travnjak. radnja traje, a on je pedantan.

hipi uđe, iznuren.

hipi: umoran sam.

izrauban.

gladan.

hipi tetura. gospodin u rozom odijelu ga promatra dok mete.

hipi: nema promjene.
nema ničega.
očajavanje.
ali to ne treba.
to nikome ne treba.
ali ja sam očajan.
je li noć ili dan?
što se događa?
ništa.
nema ničega.
moram se odmoriti.

hipi stane. spazi vrata.

hipi: nemir je gori nego prije.
tremor.
(gleda u ruke) tresu se.
ali kao da se sjećam.
kao početak.
ne znam što govorim, ali sjećam se.
ja se ovoga mjesta sjećam.
deja vu osjetiš samo s dobrog mjesta. (*nasmije se*)
jel me netko zajebava...

hipi prilazi vratima. priđe im.

hipi: kao da je ovo početak. smiješno je. (*primi kvaku, podsmjehne se*) stvarno je.

hipi stisne kvaku i gurne vrata prema naprijed. ništa se ne dogodi. on stisne kvaku opet i ovaj put ih povuče prema sebi. vrata se otvore i cijela konstrukcija okvira padne preko njega kao okvir slike.

hipi nestane. **gospodin u rozom odijelu** mete dalje. pomeće pa odloži metlu sa strane i izadje.

razračunavanje

plavo svjetlo.

spavaća soba.

stolić za šminkanje s ogledalom na sredini prostorije.

žena je odjevena u haljinu. promatra se u ogledalu, pokušava se vidjeti iz svih kuteva.

kći leži na podu.

žena: koje cipele?

kći: sama odluči.

žena: mislila sam da ćeš mi pomoći.

kći: s tobom se ne da razgovarati... trebala sam otići.
žena: odi ako želiš.
kći: otići će ovaj put će stvarno otići.
žena: nećeš jer si luda. zašto bi inače ostala?
kći: otići će s njim kad se vrati!
žena: a što ako ne dođe? jel ti to palo napamet? on nije za tebe. nestalan je. raspršen.
tebi treba netko konkretan. netko tko te može podnijeti.
...
mislim da će ipak ove.
kći: kako ti to znaš?!
žena: slažu mi se uz sjenilo.
kći: kako ti možeš znati s kim bi ja trebala biti?!
žena: vidim.
kći: to što su tebe izdali ne znači da će i mene. ali će tebe opet. jer si takva.
žena: zašto ne odeš?
kći: doći će.
žena: imaš sve što ja nikada nisam i umjesto da nešto napraviš ti se valjaš tu kao neka
svinja. on će doći, on će doći. zašto ti ne odeš?
kći: volimo se.
žena: zašto onda nisi s njim?
kći: on sada gleda stvari koje ti ne možeš ni zamisliti.
žena: i to te ne zabrinjava?
kći: zašto bi?
žena: zašto nisi išla s njim pa da i ti vidiš? stvarno si glupa.

žena odabere cipele. obuje ih.

kći: gdje ćeš?
žena: vani.
kći: gdje?
žena: van odavde.
kći: nemaš pravo otići.
žena: što ti znaš o pravima?
kći: zbog tebe je ovo sve. ne možeš samo otići.
žena: koja su tvoja prava?

kći: koja god da jesu ti si ih prekršila.
žena: koje su tvoje obaveze?
kći: ti si ih prekršila. svako pravo koje postoji si prekršila. ti si čudovište.
žena: ne znaš koje su? znam ja. niti jednu nisi ispunila.
kći: nisi normalna.
žena: što je to normalno?
kći: normalno je da se osoba u svojoj kući osjeća dobro!
žena: ja sam te rodila.
kći: pa?!
žena: ova kuća nije tvoja.

uđu pukovnik i pokojnik. žena ih odmjeri.

žena: večer momci. u što ste se to obukli?
pukovnik: nismo htjeli smetati.
žena: ne smetate.
pukovnik: planirali smo neki izlazak. htjeli smo izaći.
žena: vani?
pukovnik: da.
žena: što ćete naći vani, a da nemate ovdje? ona se dosađuje, zabavite je. (**kćeri**) budi domaćin, kad već nećeš odeš.

pukovnik pride kćeri. pokojnik samo stoji.

pukovnik: jesli za ples?
kći: imam dečka.
pukovnik: to je samo ples.
kći: doći će sad.
pukovnik: putuje?
kći: da.
pukovnik: poslom?
kći: ne. ne znam. i ja idem odavde.
pukovnik: on dolazi, ti ideš?
kći: ne. idem s njim. skupa idemo odavde.
pukovnik: što ako ne dođe?

kći: doći će.

pokojnik zacijuće.

pukovnik: to mu je nova dla

kći: on je retardiran.

pukovnik: lud je.

kći: dobro za njega.

pukovnik: ti nisi?

kći: radim na tome.

žena: gdje se vidiš za 10 godina?

pukovnik: upravitelj firme.

žena: (kćeri) netko konkretna.

pukovnik: ostavio te... to je samo ples.

pokojnik zacijuće opet.

kći: neka prestane.

pukovnik: (pokojniku) začepi.

kći: ne sluša te.

pukovnik: bolje mu je da počne.

kći: ili što?

pukovnik: što želiš da napravim?

kći: ne znam. pojebi ga. i tako izledate kao par.

pukovnik: provociraš.

kći: samo ako se ti tako osjećaš.

pukovnik: želiš ovo?

kći: ne! (pobjegne) ne želim ništa od ovoga, ali najveća laž je da možeš biti što hoćeš!

pukovnik: (ide za njom) ali možeš!

kći: laž!

pukovnik: možeš biti ti!

kći: to ne postoji! ti ne postoji. ja ne postoji. tko sam to ja?! što sam to ja?! empatija?
jel me to određuje?! razumijevanje za nju? za onog pijanca? (pokaže na pokojnika)
za njega?! umorna sam, umorili su me. ne mogu više.

pukovnik: tek si počela!

kći: ne želim, pusti me!

pukovnik: želiš dalje.

kći: ne. ne, ne, ne, ne, ne! (*istrgne se*)
željela sam, ali ne želim više! oni su olovo. oni su zidovi! hodnici. nema izlaza.
samo soba iz sobe u sobu iz sobe... osjećam se kao da će se ugušiti.
oni koji bi se trebali brinuti napuštaju! oni koje bi trebalo biti briga nisu ti! krivi su.
sve je krivo. tako se ne može postojati.

pukovnik: suošjećanje je odlika velikih ličnosti.

kći: pokojnih.

pukovnik: a ja sam velik.

kći: ti si glup.

pukovnik: i živ.

kći: nikada se nisi ni rodio!

pukovnik: ja postojim!

kći: nažalost.

pukovnik uhvati kćer.

kći: što radiš? pusti me! pusti!

pukovnik zareži.

kći: makni se -

pukovnik nasrne na kćer. sruši je.

žena: (pokojniku) loše izgledaš. boja ti nije dobra.

pokojnik gleda pukovnika i kćer. cijukne.

žena: jesli jeo? moraš jesti. razbolit ćeš se. ima i ručka od jučer, hoćeš da ti podgrijem?

pokojnik ne odgovori. pukovnik grze kćer. jede je. pokojnik se trese. tu i tamo cijukne.

kći grglja i malaksalo se odupire dok i taj otpor ne prestane.

žena ih pogleda.

žena: s druge strane, možda je bolje da pojedeš nešto svježe.
zapravo nikad nisam osjećala da je ona moja do kraja.. ili možda baš jesam pa je to
bilo previše? dala sam joj, dali smo joj više nego što je ona sama sa sobom
napravila.

ti si jadan ispao takav, ali svejedno sam zahvalna. bolje i to nego da si na njega. on te
nije volio i to se osjeti na tebi.
nekada sam samo sretna što će prva umrijeti. možda te stavimo u dom. vjerojatno. ali
nemoj se gristi. nisi ti kriv. nije bilo dobro od početka samo ja nisam znala kako reći
stani. nisam imala srca otići. nisam znala da se život može na taj način
promijeniti. ali sada znam. i imam srca. i bit će divan. bit će dobar. konture se već
naziru. samo treba ovo ispratiti do kraja.

misljam da sam zaslužila par godina uživanja prije kraja. što kažeš? ne tražim previše,
što ne?

inače, kada je bio rat, ispočetka se išlo zbog idealja. bilo je luđaka, ali bilo je i
idealja. nakon prve ture poslali su nas na dodatnu obuku i tu su stvari počele
isplovavati. ubojstva. otimačine. svoje, tuđe, sve. nisu radili razlike. i

kao i uvijek brzo vidiš koje su opcije. ostati i priključiti se. ostati, zatvoriti
oči i nadati se da nitko neće misliti da znaš previše. neki su danas mrtvi, neki bogati.
meni se otvorila prilika, zgrabila sam je i nestala. bogatstvo stečeno na
taj način nije bogatstvo uopće. ideali koji se tako brane ne zaslužuju svoje ime. i ne
bih mijenjala svoje odluke tada.

ali sada misljam drugačije.

uđu muškarac i profesor.

muškarac spazi prizor. **pukovnik** se odmakne od **kćeri** na sve četiri. krvav je oko usta i obližuje se.

muškarac: zašto ne možemo biti skupa??!

žena: je li potpisao?

profesor: ne.

muškarac: volim te!

žena: što to znači?

muškarac: što?

žena: što znači voljeti?

muškarac: zašto pitaš gluposti?

žena: je li to značiti patiti? loše se osjećati? brinuti gdje si? tražiti te i trijezniti?
je li to znači varati? otići?

muškarac: sigurno ne znači odustati!

žena: a to što si ti radio nije odustajanje?

muškarac: ne. ja sam bio tu.

žena: nisi.

muškarac: sad sam tu! vratio sam se.

žena: nisi trebao. kćer ti je okopnila.

muškarac: što?

žena: pojela se živa. trebao si biti tu.

muškarac: ti si kriva.

žena: tamo ti je sin. retardiran je, ali pošteniji. nemoj biti nervozan. izgubili smo, što ne
vidiš? samo prihvati. neizbjegno je. (**profesoru**) dragi?

profesor se unervozi. prtlja po džepovima sakoa.

muškarac: što?

žena: ne ti. dragi? dragi vrijeme je.

muškarac: volim te.

žena: vrijeme!

profesor napokon nađe komad žice koji je tražio. **žena** gleda **muškarca** u oči. on ne može pogled odvojiti od nje. **pokojnik** cijukne. **pukovnik** kao da instinkтивno procijeni rasplet situacije pa opet pride kćeri. kći grglja, mjejhurići joj izlaze na usta.

profesor pride **muškarcu** i obavije mu žicu oko vrata, stegne.

muškarac guši. **žena** privuče kuke što vise sa stropa. skupa s **profesorom** objesi **muškarca** o iste tako da mu noge jedva dotiču pod. on krvari i guši se. kći grglja kao kuhalo za vodu.

profesor to primijeti pa izvadi paketić instant kave. pogleda scenu pa procijeni kako bi to bilo neprilično. on vrati paketić u džep.

muškarac se trzne još nekoliko puta, a onda se umiri. **profesor** izvadi papire pa uzme **muškarčev** prst i stavi krvavi otisak na iste kao potpis. zadovoljan, preda papire **ženi**.

pukovnik pogleda **muškarca** pa još gdjegod ugrize kćer. ohrabri se do kraja, izvadi nož pa ju počne skalpirati.

predavanje

profesor zauzme sredinu podija.

profesor: naime pogledajte ovog neandertalca ovdje.

žena sa zanimanjem gleda profesora. pokojnik trese se, mokri po sebi i cijuće. boja se inspire sa pomokrenih mesta.

pukovnik gricka skalp. mljacks. profesor ga pogleda iziritirano.

profesor: prestani! sjedni!

pukovnik se trzne, posluša i sjedne, gleda profesora.

profesor: imaš li što za nadodati?

pukovnik kao ljudski pas odmahne glavom. **profesor** kimne.

profesor: dobro. kao što sam rekao, sve je poprilično jasno. nije napredovao. nije evoluirao. nije shvatio o čemu je riječ, ustvari. stvar je mišljenja i dogovora. stvar je kalkulacije i najboljeg izbora. stvar je jedinog ustvari izbora. jedinog mogućeg ako želimo opstati i ako želimo evoluirati. ako želimo napredovati od ovoga ovdje tu. želimo li?

pukovnik i žena potvrđno kimaju. **pokojnik** cijukne.

profesor: nažalost nemam slideove koje sam pripremio, ali da ih imam pokazao bih vam evoluciju majmuna i vidjeli biste napredak njega (*pokaže na muškarca*) u odnosu na njih. sad, naše je da mi isto tako napredujemo u odnosu na njega. mi moramo napredovati u odnosu na našeg majmuna, ovoga ovdje tu. mi smo sljedeći logičan korak.
ne tvrdim naravno da taj nagon koji je njega pogonio ne postoji u svima nama. postoji, kako da ne. ali trebamo se truditi. trebamo biti bolji. i to je sve.

žena ustane. ode do **profesora**. poljubi ga u obraz.

žena: divan si. ja se tako slažem s tobom.

profesor se smješka. izvadi kutiju cigareta i zapali jednu.

žena: rekao si da si prestao.

profesor: jesam.

žena: ali pušiš.

profesor: povremeno zapalim. ni ne kupujem kutije više.

žena gleda kutiju u njegovoj ruci. on to primijeti pa spremi kutiju u džep.

pukovnik pride profesoru.

pukovnik: ja se slažem s vama.

pukovnik obriše rukom krv oko usta, ali tragovi ostanu. osvrne se na kćer.

pukovnik: trudim se, ali nekad mi tako lako pobegne.

profesor: nije lako.

pukovnik: nije. inače imam same petice.

profesor: nemoj se gristi. pa i ti si sama rekla da je bila svog moda.

žena gleda kćer.

žena: je...

pukovnik *kimne.* **profesor** *pogleda ženu.* *zadovoljan je. ispuhne oblak dima.*

profesor: jesli razmišljao već o fakultetu?

pukovnik: nisam. u stvari nije da nisam, jesam. ali nisam još došao do ničega.

profesor: samo dok razmišljaš sinko, već je dobro. fakultet je ozbiljna stvar.

ja sam studirao i vidi me sad.

profesor *puši.* **pukovnik** *stoji pored njega.*

žena *ode do pokojnika.* *pogladi ga po glavi pa sjedne na stolicu, ovoga puta okrenutu od ogledala.*

pokojnik *sjedne kraj njenih nogu.* *položi glavu u njezino krilo.* *trese se i cijuće i dalje.*

žena *mu prolazi rukom kroz kosu.*

žena: mislila sam da sada mislim drugačije.

hipi *ude.* **profesor i pukovnik** *se uklape.*

razračunavanje2

hipi uđe.

profesor i pukovnik se uklape.

pokojnik ispusti cijuk.

hipi: što vi radite s onim tamo indijancem?

profesor: indijancem?

hipi: vi njega maltretirate.

profesor: a, ne. zabunili ste se. to je naše dijete. on se samo maskira.

hipi: ne možete tako s njim!

pukovnik: to je moj brat. mi se igramo.

profesor: misli da je miš.. ili da su se indijanci tako glasali... uvijek želi biti na strani potlačenih. malo je, znate...

pukovnik: ne želi biti kauboj.

profesor: (*dotakne bedra gdje se boja isprala, protrlja prstima i pruži ih prema hipiju*) boja, to je sve. samo boja...

hipi: (*zbunjeno*) aha...

hipi gleda po prostoriji.

profesor: razmirice... svaka obitelj ih ima. nego, jesli li umoran?

pukovnik: s puta?

profesor: odakle dolaziš?

hipi: nisam više siguran.

profesor: kamo ideš?

hipi: ne znam.

profesor: što, samo tako, okolo, naokolo bez plana?

hipi spazi kćer. zagleda se.

hipi: ona mi je poznata.

pukovnik: teško.

profesor: nemoguće. nije baš izlazila odavde.

hipi: jesam ja već bio tu?

pukovnik: ne.

profesor: jesi gladan?

pukovnik: žedan?

hipi: da.

profesor: ima ručka od jučer. hoćeš da ti ona podgrije?

pukovnik: hoćeš nešto svježe?

profesor: reci, ti si čovjek od pjesme?

hipi: sviram, da..

profesor: plešeš?

hipi: ne.

profesor: šteta. ja sam volio plesati. ali teško je živjeti od toga.

pukovnik: ne ide.

hipi: ja sam bio tu. znam nju.

profesor: nisi, ali možeš ostati.

pukovnik: sjedni, odmori.

profesor: hoćeš da ti podgrije?

pukovnik: da narežem nešto svježe?

profesor: ako misliš da radimo nešto krivo s njim, možeš nam reći pa ćemo promijeniti.

pukovnik: možemo se popraviti.

profesor: ostani, ne trebaš platiti.

pukovnik: ima mesta.

profesor: jedino, trebao bi nam nešto otpjevati. to je sve.

hipi: ne znam što.

profesor: nikakav problem.

pukovnik: imamo sobu.

profesor: sjedneš, legneš, sabereš misli. pišeš... ostaneš koliko hoćeš.

pukovnik: pa kad napiše, otpjeva.

profesor: da. ostani koliko trebaš. stvarno si umoran.

hipi: žedan sam.

pukovnik: imamo pića.

profesor: hoćeš vina?

hipi: vode.

profesor: (**pukovniku**) donesi mu čašu. i počisti sobu. sad je nered, ali inače je lijepo.
što kažeš?

hipi ne odgovori. gleda kćer. ode do nje. klekne pored. **žena** ga pogleda.

žena: jesи postao pjesnik?

hipi: ne.

žena: jesи vidio svijeta?

hipi: da.

žena: kakav je?

hipi: usamljen.

žena: znači isto.

hipi: ja sam bio tu.

žena: sad si tu.

hipi: trebao sam ostati.

žena: možda je ona trebala otići.

hipi: bi li bilo razlike?

žena ne odgovori. prolazi rukom **pokojniku** kroz kosu.

hipi spazi skalp. uzme ga i stavi na glavu. počne prebirati po žicama. svira.

svi se uključe. **pukovnik** laje. **pokojnik** cijuće. **profesor** pleše step. **žena** pucketa prstima.

muškarac se počne trzati, šuška s lancima. **kći** diže glavu pa je pušta da padne na pod i to ponavlja opetovano. **hipi** svira. netko pljesne rukama. svi se zamrznu.

talk show

gospodin u rozom odijelu izade na pozornicu. **pokojnik** probije iz poze kipa, obriše boju sa sebe.

gospodin u rozom odijelu: sve je to zbog neuzvraćene ljubavi. tako ste rekli?

pokojnik: da, vidite, ja dok sam to pisao... proces je bio intenzivan.

gospodin u rozom odijelu: intenzivan? kako to mislite?

pokojnik: pa jednu večer sam sjedio i ideja mi je samo došla -

gospodin u rozom odijelu: samo vam je došla?

pokojnik: da.

gospodin u rozom odijelu: tek tako, iz zrakopraznog prostora?

pokojnik: ne, ja... scena mi je došla. scene su mi došle i ja sam se ustvari trudio
da ih uhvatim, da mi ne pobjegnu...

gospodin u rozom odijelu: aha.

pokojnik: i nisam toliko razmišljao o značenju. mislim jesam. uvijek to ide
skupa, ali se nisam fokusirao na to.

gospodin u rozom odijelu: da vam scene ne bi pobjegle?

pokojnik: tako je.

gospodin u rozom odijelu: intrigantno. i ne znate odakle su vam te scene došle?

pokojnik: ne, ja... naravno da znam. odnosno donekle znam.

gospodin u rozom odijelu: želite li to podijeliti s nama?

pokojnik zastane.

pokojnik: ne.

gospodin u rozom odijelu: nemojte sada biti sramežljivi. siguran sam da svi žele čuti.

pokojnik šuti.

gospodin u rozom odijelu: zbog neuzvraćene ljubavi...

pokojnik: traume!

gospodin u rozom odijelu: traume?

pokojnik: traume svih pojedinaca koće ovaj svijet. i ovo je moja vizija pakla
koji živimo i koji svih čeka ako se ne promijenimo.

samo što je to ovdje naravno kondenzirano.

gospodin u rozom odijelu: intrigantno. smatrate da svijet sam po sebi već nije dovoljno pakleno
mjesto nego da mu treba i okrenuti ogledalo da vidi to?

pokojnik: radi promjene!

gospodin u rozom odijelu ustane. *ode do scene u pozadini. zavuče ruku u profesorov džep, uzme paketić kave. dohvati šalicu pa ode do mjesta gdje leži kći. uspe mješavinu iz paketića u šalicu pa se sagne pored nje, nagne joj glavu i napravi si kavu. promiješa prstom pa ga poliže.*

pokojnik se izbezumi. **gospodin u rozom odijelu** ga gleda.

gospodin u rozom odijelu: promjena zahtjeva djelovanje.

pokojnik pokušava pronaći izlaz sa svih strana scene međutim izlaza nema.

gospodin u rozom odijelu: ovako samo opterećuješ.
postaješ problem.
mi tražimo rješenje.

pokojnik i dalje traži izlaz.

gospodin u rozom odijelu: jesli ti bolje? da li si sada kada si iskomunicirao svoje traume bolji i
zdraviji pripadnik društva?
je li ti lakše?

pokojnik shvati da nema izlaza.

pokojnik: tko si ti?

gospodin u rozom odijelu: samo netko tko pita u ime svih.
i, jesli li?

gospodin u rozom odijelu otpije. oko usta mu ostanu crveni tragovi. nasmiješi se, zabavljen.
pljesne. scena oko pokojnika ozivi. hipi svira i svi plešu kao ranije.

pokojnik gleda čas gospodina u rozom odijelu, čas scenu. cijukne.

pjesma ide. gospodin u rozom odijelu promatra scenu. pokojnik cijuće. muškarac trese lancima.

gospodin u rozom odijelu otpije iz šalice. **pokojnik** ga prati očima.

gospodin u rozom odijelu odloži šalicu pa podigne okvir vrata s vratima. namjesti ga kao na početku. *ode do **hipija**. jednom rukom uzme skalp s njegove glave, a drugom ga uhvati za kosu, odvuče do vrata sa stražnje strane i izbaci ga van. izbaci i skalp.*

-----
pustinja.

okvir vrata s vratima.

hipi, prljav i uplakan, s gitarom preko leđa. pokušava doći do daha. teško guta.
podigne s poda skalp.

hipi: ja nisam ništa slobodniji na ovoj zemlji nego što je ptica od lanaca neba.
ja nisam ništa slobodniji na ovoj zemlji nego što je ptica od lanaca neba.
ja nisam ništa...
ja nisam ništa.

*uđe kći. ode do hipija, klekne pored njega. uzme skalp i vrati ga sebi na glavu.
dodirne hipija koji je gleda.*

kći: u redu je.
hipi: što ako nije?
kći: je.
hipi: što ako ovako bude uvijek?
kći: neće.
hipi: kako znaš?
kći: volimo se.
hipi: to je bilo i prije.
kći: možda ćemo se voljeti bolje.

uđe gospodin u rozom odijelu.

gospodin u rozom odijelu: možda.

gospodin u rozom odijelu *ode na stranu i pritisne prekidač.
mrak.*